

Datum	Diarienummer	Exp. den
2011-02-02	C 2011/110	2011-02-07/UM
Närvarande:	Karin Markides Stefan Bengtsson <i>SB</i> Alf-Erik Almstedt <i>AE</i>	
Föredragande:	Inge Svensson	

Ärende:

Doktorander, med undantag av industridoktorander och doktorander anställda vid annan högskola, skall i fortsättningen vid nyrekrytering anställas på Chalmers tekniska högskola AB.

Bakgrund

Vid Chalmers förekommer dels doktorander som är anställda på doktorandbefattning och dels doktorander med stipendier.

Frågan om doktoranders lika ställning på arbetsmarknaden har diskuterats under en längre tid. Doktorandsektionen genom SACO har pekat på vikten av lika villkor även i perspektivet av att omfattas av det svenska socialförsäkringssystemet. Stipendiaterna har heller inte rätt att delta i undervisningen.

Beslut

Doktorander, med undantag av industridoktorander och doktorander anställda vid annan högskola, skall vid nyrekrytering fortsättningsvis anställas vid Chalmers tekniska högskola AB i enlighet med gällande doktorandavtal. Beslutet att anställa enligt avtal träder i kraft med omedelbar verkan. Endast vicerektor för forskarutbildningen kan medge undantag för denna regel, enligt diarienummer C 2011/115.

De som idag är stipendiater fortsätter som tidigare att vara stipendiater tiden fram till disputation.

Uppföljning av detta beslut genomförs hösten år 2012.

Beslutande

Karin Markides

Föredragande

Inge Svensson

Exp till:

Vice rektor för forskarutbildningen, prefekter, personalmän, SACO, Doktorandsektionen.

Doktorander som deltar i internationella utbyten. Undantag från regeln att doktorander ska vara anställda.

Bakgrund

Doktorander ska som regel vara anställda och i normalfallet ha en doktorandtjänst, eller ha en motsvarande anställning med åtminstone lika goda förhållanden hos annan arbetsgivare, t ex företag, annan högskola eller vid myndighet. Det är en viktig princip för att säkerställa doktorandernas integrering i forskarmiljön som medarbetare i ett tidigt skede av en yrkesroll som forskare. Det är också angeläget för att göra forskarutbildning attraktiv i jämförelse med andra karriärvägar. Anställning innebär högre kostnader i förhållande till alternativ som t ex stipendier eller utbildningsbidrag. Gångse finansierare på området bör i allmänhet kunna anpassa ersättningen till den högre nivå som krävs.

Doktorander som ursprungligen är inskrivna vid universitet i annat land men som tillbringar ansevärd del av sin forskarutbildning, och vissa fall kan vara inskrivna sekundärt vid Chalmers, har i allmänhet inte samma villkor vid sitt hemuniversitet som doktorander anställda vid Chalmers. Det är angeläget att dessa doktorander under sin tid i Sverige har förhållanden som är likvärdiga med sina anställda kollegors. Former för finansiering av doktorander medger sällan ersättning bara till del, vilket är rimligt för att inte skapa drivkrafter för doktorandutbyten som ett sätt att få ned kostnaderna. Men avsaknaden av etablerade finansieringsmodeller för delade doktorander medför att möjligheterna att ta emot en doktorand inom ramen för ett samarbete minskar om krav på anställning föreligger.

För Chalmers internationalisering är samarbeten kring doktorander ett viktigt inslag, som ger effekt på verksamhetens utveckling. Därför behövs former som samtidigt värnar doktorandernas villkor och forskarnas möjlighet att aktivt bedriva samarbete genom doktorander som delar sin tid mellan Chalmers och sitt hemuniversitet.

Riktlinjer

Antagna doktorander med ursprunglig hemvist vid utländskt universitet

Doktorander som har sin ursprungliga antagning till forskarutbildning vid ett universitet i annat land och som deltar i ett avtalsreglerat samarbete där dubbel antagning och dubbla examina är möjliga kan antas (sekundärt) till forskarutbildning vid Chalmers med stipendier som försörjning under förutsättning att:

- Nivån på doktorandens totala ersättning, under vistelsen vid Chalmers, är likvärdig med den ersättning som en doktorand med anställning får, efter skatt.
- Doktorandens försäkringsskydd är i paritet med det som gäller för anställd.
- Vistelsen vid Chalmers är reglerad så att en väsentlig del av forskarutbildningen sker vid såväl hemuniversitet som vid Chalmers, under en studieplan som tydligt visar värdet för doktoranden att vistas vid båda universiteten.
- Institutionen kan visa hur kringkostnader för doktoranden täcks.

Doktorander i ett stipendieprogram för forskarstuderande från länder som saknar tillräcklig betalningsförmåga

Doktorander som deltar i ett stipendieprogram för forskarstuderande från länder som saknar tillräcklig betalningsförmåga och forskarutbildningskapacitet kan antas till forskarutbildning vid Chalmers med stipendier som försörjning under förutsättning att:

- Nivån på doktorandens totala ersättning är likvärdig med den ersättning som en doktorand med anställning får, efter skatt.
- Doktorandens försäkringsskydd är i paritet med det som gäller för anställd.
- Institutionen kan visa hur kringkostnader för doktoranden täcks.
- Stipendiet erhålls av nationell eller mellanstatlig biståndsorganisation inom ramen för ett brett utvecklingsprogram som svenska universitet och högskolor förväntas medverka i och där stipendierna utgör en integrerad del.

Dessa fall förväntas vara väldigt sällsynta och ska när de föreligger ges särskild uppmärksamhet och bedömas i förhållanden till kriterierna ovan. Omvandling av stipendier eller motsvarande ersättning till stöd för anställning ska tillgripas när så är möjligt.

Strategiskt viktiga samarbeten

I sällsynta fall kan erbjudanden komma om för Chalmers strategiskt viktiga samarbeten där stipendieformen av lagtekniska eller andra skäl behöver användas för en doktorands försörjning. Beslut att medge stipendiefinansiering kan i sådana fall fattas av vicerektor för forskarutbildningen i samråd med rektor under förutsättning att:

- Nivån på doktorandens totala ersättning är minst likvärdig med den ersättning som en doktorand med anställning får, efter skatt.
- Doktorandens försäkringsskydd är i paritet med det som gäller för anställd.
- Institutionen kan visa hur kringkostnader för doktoranden täcks.

Hantering

Beslut fattas i varje enskilt ärende av vicerektor för forskarutbildningen. Underlag krävs från ansvarig handledare, liksom från prefekt eller från den som har prefekts delegation att anta forskarstuderande. Underlagen ska tydligt visa hur ovanstående villkor uppfylls. Extra ekonomiska åtaganden som uppkommer i de fall undantagen med stipendiatanställning används belastar den aktuella forskargruppen eller institutionen.

Vid beslut belyses syftet med antagningen i enlighet med ovanstående fall och förutsättningar. Det är särskilt viktigt att se till att samarbeten kring doktorander från andra länder inte har minskade kostnader som primär drivkraft. Syftet måste vara att bidra till en bättre verksamhet genom ett givande samarbete, och det bör ske under avtal så att formerna för samarbetet / utbytet är tydliga.

Beredning görs inom lämplig del av Administration och service.

Reglerna gäller antagning av doktorander från och med datum då föreliggande ordning beslutats. Doktorander som redan antagits med stipendium som försörjning ska kunna slutföra sina studier vid Chalmers. Institutionerna uppmanas att så långt som möjligt anpassa doktorandernas villkor enligt ovanstående modell, särskilt med avseende på försäkringsskydd.

Institutionerna ska dokumentera förekomst av doktorander med stipendier som försörjning och vilka villkor som gäller i de enskilda fallen.

Modellen utvärderas av forskarutbildningsnämnden efter ca 1 år. Utvärderingen ska belysa förekommande antagning av doktorander enligt detta beslut, de villkor som doktoranderna har samt hur eventuella svårigheter för doktoranden har hanterats. Senare utvärderingar ska dessutom beakta hur dessa doktorander har berikat verksamheten vid Chalmers, liksom eventuell inverkan på benägenheten att etablera avtal om doktorander med antagning vid två universitet.